

Türkiye Klinikleri 8. Tıp Bilimleri Yarışması'nın Çeşitli Yönlerden Değerlendirilmesi

*Kadir SÜMBÜLOĞLU**
*Vildan SÜMBÜLOĞLU**
*Ali GÖREN***

GİRİŞ

Tıp eğitiminin tüm dünya ülkelerinde diğer branşlara göre daha uzun süren ve daha fazla özveri isteyen bir özellik arzettiği bilinmektedir. Öğrencilik dönemi bittikten sonrada sürdürülmesi gereken meslek içi eğitim ve yeniliklerin takip edilebilmesi için gerekli olan literatür takibi tıp mensuplarının hayatında önemli bir yer tutmaktadır.

Sürekli eğitim ve yenilenmenin söz konusu olduğu tıp mesleğinde gelişmeleri değerlendirecek ve daha iyi durumda olanlara belli avantajlar sağlamaya temel olacak ölçümlerin getirilmesi kaçınılmazdır. Her hususta olduğu gibi bilgi ölçmeninde en güvenilir yöntemi sınavdır. Nitekim Türkiyede tıp eğitiminden sonra branşlarda uzman olmak isteyenler için Tıp Bilimleri Yarışmasına benzer Tıpta Uzmanlık Sınavı (TUS) yılda iki kez uygulanmakta ve bu sınav sonuçlarına göre seçme ve yerleştirme yapılmaktadır.

Ülkemizde devletin yürüttüğü TUS dışında, eğitim amacını güden ve çalışmayı teşvik eden Tıp Bilimleri Yarışması (TBY) 1981 yılından beri sürdürülmektedir. Her yıl 14 Mart Tıp Bayramı nedeniyle organize edilen Tıp Bilimleri Yarışması tıp fakültesi bulunan 16 ilimizde merkezi sistemle intern ve pratisyen doktorlar arasında ayrı gruplarda yapılmaktadır.

Bu yarışma nedeniyle tüm tıp fakültelerinden toplanan ve dengeli bir dağılımla hazırlanan sorular fakülteler arasında olması gereken bilgi alışverişine kolaylık sağlamakta, Tıp Bilimleri Yarışması nedeniyle bir araya gelen internler ve pratisyenlerin birbiriyle tanışıp kaynaşmasına imkan hazırlanmaktadır. Ayrıca tıp fakültelerinin eğitim ve imkanları arasında var olduğu ileri sürülen farklılıkların ortaya çıkarılması ve bu farklılığın giderilmesi için yapılacak çalışmalara ışık tutulması amacıyla 8 yıldır yapılan yarışmanın 1989 yılında yapılan 8. si çeşitli yönleriyle incelemeye alınmıştır.

MATERYAL VE METOD

4 Mart 1989 günü tıp fakültesi bulunan 16 ilimizde merkezi sistemle yapılan 8. Tıp Bilimleri Yarışması'na 735 intern ve 243 pratisyen olmak üzere toplam 978 yarışmacı katılmıştır. İnternlük öncesi öğrenciler ile herhangi bir tıp dalında ihtisasa girmiş olanlar yarışmaya alınmamışlardır. Yarışmacılara sınav protokolüne uygun olarak 125'i preklinik ve 125'i klinik tıp dallarına ait olmak üzere toplam 250 soru sorulmuştur. Sorular çoktan seçmeli (5 şıklı) ve tek doğru yanıt test biçiminde hazırlanmıştır. Soruların yanıtlanmak için yarışmacılara 150 dakikalık bir süre verilmiştir. Değerlendirmede 4 yanlış bir doğru yanıt götürmüş, boş bırakılan sorular yanıtlanmamış olarak kabul edilmiştir.

*Hacettepe Üniv. Tıp Fak. Tıbbi İstatistik Bölümü.

** Türkiye Yüksek İhtisas Hastanesi Gastroenteroloji Kliniği.

Yarışma ile ilgili yanıtlar 3 değerlendirici ekip tarafından ayrı ayrı değerlendirilmiştir. Yarışma sonuçları yarışmacıların adreslerine ve fakültelerine bildirilmiştir. Dereceye girenlerin ödülleri 14 Mart 1989 günü Ankara'da yapılan Tıp Bayramı törenlerinde verilmiştir.

BULGULAR

A- Yarışmaya Katılan Pratisyen ve İntern Sayısı

Yarışmaya 243'ü pratisyen ve 735'i intern olmak üzere toplam 978 kişi katılmıştır. Yarışmacıların mensup oldukları tıp fakültelerine göre dağılımları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Yarışmacıların Mensup Oldukları Fakültelelere Göre Dağılımı

Tıp Fakültesi	Katılan Yarışmacı Sayısı		Toplam
	Pratisyen	İntern	
Ankara	30	85	115
Hacettepe	28	85	113
GATA	28	48	76
Gazi	13	8	21
Çapa	35	102	137
Cerrahpaşa	17	46	63
Marmara	—	4	4
Trakya	2	21	23
Uludağ	15	16	31
Dokuz Eylül	4	8	12
Ege	33	38	71
Akdeniz	2	8	10
Anadolu	1	9	10
Selçuk	1	45	46
Cumhuriyet	6	5	11
Erciyes	6	51	57
19 Mayıs	2	71	73
Karadeniz	7	34	41
Atatürk	2	5	7
Fırat	—	16	16
Dicle	3	4	7
Çukurova	8	26	34
Toplam	243	735	978

B- Yarışma Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Yarışmaya katılma gönüllü ve kişisel olarak yapıldığı için fakülteler arası bir yarışma niteliğinde değildir. Bu nedenle ilk sırayı alan fakülte birinci son sırayı alan sonuncu olarak değerlendirilmemelidir. Sadece kişisel sıralama söz konusu olabilir.

1. Yarışmacıların Aldıkları Puanların Dağılımı

Yarışmacıların aldıkları puanların fakültelelere göre yüzde dağılımı Tablo 2'de verilmiştir. Tablodan görüleceği gibi, toplam 1000 puan üzerinden yapılan değerlendirmede yarışmaya katılan 978 yarışmacının sadece %2'si (20 kişi) 600 ve üstünde (bir yarışmacı 706 puan almıştır) puan almışlardır. Bu 20 yarışmacının 9'u Hacettepe, 4'ü Çapa, 2'si Ankara, 2'si GATA, 1'i Cerrahpaşa, 1'i Ege ve 1'i Atatürk Tıp Fakülteleri mensubudur.

Genelde yığılma 300-499 puan arasındadır. Bu aralığa yarışmacıların %63.6'sı düşmektedir. Yarışmacıların %23.8'i 300 puandan az, %12.5'i ise 500 ve daha fazla puan almışlardır.

En düşük puan sıfır, en yüksek puan 706'dır. 200 puandan az alan yarışmacı sayısı 40'dır. Bu 40 yarışmacıdan 9'u Erciyes, 7'si Karadeniz, 6'sı Cerrahpaşa, 4'ü 19 Mayıs geri kalan 14 yarışmacı ise diğer fakültelelere mensuptur.

TÜRKİYE KLİNİKLERİ 8.TIP BİLİMLERİ YARIŞMASI'NIN ÇEŞİTLİ YÖNLERDEN DEĞERLENDİRİLMESİ

Tablo 2. Yarışmada Alınan Puanların Fakültelelere Göre Yüzde Dağılımı

Tıp Fakültesi	PUAN VE YÜZDE						Yarışmacı Sayısı
	<200	200-299	300-399	400-499	500-599	600+	
Ankara	0.9	12.2	40.0	33.9	11.3	1.7	115
Hacettepe	0.0	2.7	23.9	39.8	25.7	8.0	113
GATA	1.3	14.5	46.1	29.0	6.6	2.6	76
Gazi	0.0	19.1	38.1	38.1	4.8	0.0	21
Çapa	1.5	9.5	29.2	44.5	12.4	2.9	137
Cerrahpaşa	9.5	25.4	31.8	19.1	12.7	1.6	63
Marmara*	25.0	0.0	0.0	75.0	0.0	0.0	4
Trakya	4.4	21.7	52.2	17.4	4.4	0.0	23
Uludağ	0.0	16.1	61.3	12.9	9.7	0.0	31
9 Eylül*	0.0	25.0	50.0	8.3	16.7	0.0	12
Ege	2.8	14.1	21.1	38.0	22.5	1.4	71
Akdeniz*	0.0	20.0	50.0	30.0	0.0	0.0	10
Anadolu*	0.0	30.0	30.0	20.0	20.0	0.0	10
Selçuk	4.4	50.0	34.8	6.5	4.4	0.0	46
Cumhuriyet*	18.1	27.3	36.4	18.2	0.0	0.0	11
Erciyes	15.8	22.8	43.9	12.3	5.3	0.0	57
19 Mayıs	5.5	49.3	42.5	2.7	0.0	0.0	73
Karadeniz	17.1	26.8	46.3	9.8	0.0	0.0	41
Atatürk	0.0	28.6	28.6	28.6	0.0	14.3	7
Fırat*	0.0	43.8	31.3	18.8	6.3	0.0	16
Dicle	0.0	28.6	0.0	71.4	0.0	0.0	7
Çukurova	5.9	20.6	35.3	38.2	0.0	0.0	34
Toplam	4.1	19.7	35.8	27.8	10.5	2.0	978

* Bu fakültelelerde yarışmacı sayısı 15'den az olduğu için karşılaştırma yaparken dikkat edilmelidir.

2.Yarışmacıların Aldıkları En Düşük ve En Yüksek Puanların Fakültelelere Göre Dağılımı

Tablo 3. Yarışmacıların aldıkları en düşük ve en yüksek puanların dağılımını göstermektedir.

Tablo 3. Yarışmacıların Aldıkları En Düşük ve En Yüksek Puanların Fakültelelere Göre Dağılımı

Tıp Fakültesi	Puan		Her Fakültenin Kendi İçinde Sıralanmasına Göre İlk 10 Yarışmacının Aldığı Puanların Ortalaması
	En Düşük	En Yüksek	
Hacettepe	258	706	642
Çapa	177	687	607
Ege	96	692	565
Ankara	174	612	555
GATA	161	643	546
Cerrahpaşa	59	626	539
Erciyes	0	566	461
Uludağ	211	513	444
Çukurova	4	498	443
Selçuk	175	538	438
Gazi	205	545	437
Trakya	198	513	412
Karadeniz	16	435	393
19 Mayıs	91	453	392
Fırat	202	504	368

Not: Yarışmaya 15 kişiden az katılan 7 fakülteye mensup yarışmacılar bu tabloya alınmamıştır.

3. Yarışmacıların Aldıkları Puan Ortalamalarının Fakülte ve Bölümlere Göre Dağılımı

Yarışmacıların aldıkları puan ortalamalarının fakülte ve bölümlere göre dağılımı Tablo 4'de verilmiştir. Toplam puan; temel bilimlerde 500, klinik bilimlerinde 500 olmak üzere 1000 puandır.

Toplam puan üzerinden en yüksek puan ortalamasına Hacettepe Tıp Fakültesinden katılan yarışmacılar, en düşük puan ortalamasına ise 19 Mayıs Tıp Fakültesinden katılan yarışmacıdır sahiptir. Birinci sıradaki Hacettepe ile ikinci sıradaki Çapa arasında 49 puan, yine Hacettepe ile sonuncu 19 Mayıs Tıp Fakültesinden yarışmaya katılanlar arasında 175 puan fark vardır. Durum temel bilimler ve klinik bilimleri yönünden de aşağı yukarı aynıdır. Atatürk Tıp Fakültesinden yarışmaya katılanlar toplam puana göre beşinci sırada yer almaktadır. Ancak, bu fakülteden yarışmaya 7 kişinin katılması nedeniyle bu sonuç dikkatle yorumlanmalıdır.

Tablo 4. Fakülte ve Bölümlere Göre Puan Ortalamaları Dağılımı

Tıp Fakültesi	n	Temel Bilimler (500 puan üzerinden)		Klinik Bilimler (500 puan üzerinden)		Toplam (1000 puan üzerinden)	
		Aritmetik Ortalama	St. Sapma	Aritmetik Ortalama	St. Sapma	Aritmetik Ortalama	St. Sapma
Hacettepe	113	235	50.3	231	50.2	465	91.5
Çapa	137	214	54.1	201	52.7	416	98.0
Ege	71	212	59.7	201	56.9	413	108.0
Ankara	115	209	48.4	191	46.3	400	85.5
Atatürk*	7	174	73.9	214	69.9	388	134.8
GATA	76	204	53.1	180	48.3	384	93.5
Dicle*	7	204	49.9	175	28.5	379	77.5
Anadolu*	10	198	48.4	180	61.7	378	107.1
Gazi	21	188	44.7	178	51.7	367	85.3
9 Eylül*	12	193	53.9	174	43.0	366	86.2
Uludağ	31	178	51.6	178	36.2	357	79.6
Cerrahpaşa	63	187	70.0	164	61.5	351	123.4
Trakya	23	180	52.5	168	27.8	349	74.8
Akdeniz*	10	180	40.8	166	28.1	347	62.7
Çukurova	34	175	52.3	170	51.0	345	96.9
Marmara*	4	175	103.5	164	98.9	339	202.2
Fırat	16	154	52.7	172	42.4	325	87.7
Cumhuriyet*	11	156	65.4	155	44.1	310	104.9
Selçuk	46	150	54.8	159	43.5	309	85.6
Karadeniz	41	147	50.9	148	39.3	295	79.7
Erciyes	57	147	79.6	147	66.7	294	140.5
19 Mayıs	72	140	36.4	150	37.2	290	63.8

* Yarışmacı sayısı 15'den az olan fakültelerde karşılaştırma yapılırken dikkatli davranılmalıdır.

4. İlk 10 Sırayı Alan Yarışmacıların İncelenmesi

İlk 10 sırayı alan yarışmacıların aldıkları puan, mensup oldukları fakülte ve İntern/pratisyenliğe göre dağılımları Tablo 5'de verilmiştir.

Tablodan görüleceği gibi İlk 10 yarışmacının 4'ü Hacettepe, 3'ü Çapa, 2'si GATA ve 1'i Ege Tıp Fakültesi mensuplarıdır.

Tablo 5. İlk On Sırayı Alan Yarışmacıların Dağılımı

Sıra	Mensup Olduğu Tıp Fakültesi	Puan	Statüsü
1	Hacettepe	706	intern
2	Ege	692	intern
3	Hacettepe	691	intern
4	Çapa	687	intern
5	Hacettepe	680	Pratisyen
6	Hacettepe	677	intern
7	Çapa	676	intern
8	GATA	643	Pratisyen
9	GATA	635	Pratisyen
10	Çapa	635	Pratisyen

5. Tüm Yarışmacıların Sıralanması

Tüm yarışmacıların fakültele göre kümülatif olarak sıralanması Tablo 6'da verilmiştir. Tablodan görüleceği gibi, örneğin Hacettepe Tıp Fakültesinden yarışmaya katılan 113 yarışmacıdan %31'i ilk yüz kişi içinde, %49.6'sı ilk 200 kişi içinde, %66'sı ilk 300 kişi içinde yer almaktadır. Bu fakülteden yarışmaya katılanlardan sadece %15'i son 400 kişi içinde yer almaktadır. Buna karşın, örneğin 19 Mayıs Tıp Fakültesinden katılan 72 yarışmacıdan ilk 200 kişi içine giren kimse yoktur. Bu fakülteden yarışmaya katılanların %89'u son 400 kişi içinde yer almaktadır.

Son 400 kişi içinde yer alan yarışmacıların fakültele göre yüzde dağılımı aşağıda verilmiştir. (Yarışmaya 15'den az sayıda yarışmacı ile katılan fakülteler sıralamaya alınmamıştır):

Fakülte	Yüzde
Hacettepe	15.0
Çapa	29.9
Ege	32.4
Ankara	39.1
Gazi	42.9
GATA	48.7
Uludağ	54.8
Cerrahpaşa	58.7
Çukurova	58.9
Trakya	60.9
Fırat	68.7
Erciyes	71.9
Karadeniz	78.1
Selçuk	80.4
19 Mayıs	88.9

Tablo 6. Tüm Yarışmacıların Sıralanması (Kümülatif Yüzdeler)

Tıp Fakültesi	İlk Yüze Giren Yarışmacı Yüzdesi	İlk İki Yüze Giren Yarışmacı Yüzdesi	İlk Üç Yüze Giren Yarışmacı Yüzdesi	İlk Dört Yüze Giren Yarışmacı Yüzdesi	İlk Beş Yüze Giren Yarışmacı Yüzdesi	6 ve daha yukarı Yüze Giren Yarışmacı Yüzdesi	Toplam Yarışmacı Sayısı
Hacettepe	31.0	49.6	65.5	74.3	85.0	150	113
Çapa	13.1	32.1	46.7	60.6	70.1	29.9	137
Ege	19.7	31.0	45.1	63.4	67.6	32.4	71
Ankara	9.6	25.2	36.5	47.0	60.9	39.1	115
Cerrahpaşa	11.1	19.0	30.2	33.3	41.3	58.7	63
GATA	7.9	18.4	27.6	38.2	51.3	48.7	76
Erciyes	18	53	123	175	28.1	71.9	57
Selçuk	43	8.7	10.9	10.9	19.6	80.4	46
Karadeniz	0.0	0.0	2.4	9.8	21.9	78.1	41
19 Mayıs	0.0	0.0	1.4	2.8	11.1	88.9	72
Çukurova	0.0	8.8	17.6	38.2	41.1	58.9	34
Uludağ	3.2	9.7	19.4	22.6	45.2	54.8	31
Trakya	4.3	4.3	17.4	26.1	39.1	60.9	23
Gazi	4.8	4.8	14.3	47.6	57.1	42.9	21
Fırat	0.0	6.3	18.8	25.0	31.3	68.7	16
9 Eylül*	8.3	16.7	16.7	25.0	41.7	58.3	12
Cumhuriyet*	0.0	9.1	18.2	18.2	27.3	72.7	11
Akdeniz*	0.0	0.0	10.0	30.0	30.0	70.0	10
Anadolu*	10.0	20.0	20.0	40.0	60.0	40.0	10
Atatürk*	14.3	28.6	28.6	42.1	57.1	42.9	7
Dicle*	0.0	0.0	14.3	71.4	71.4	28.6	7
Marmara*	0.0	0.0	50.0	75.0	75.0	25.0	4

* Yarışmacı sayısı 15'de az olan fakültelerde yüzdelerle karşılaştırma yapılırken dikkatli davranılmalıdır.

C. Yarışmada Sorulan Soruların İncelenmesi

Gerek bu tür bilgi yarışmalarında, gerekse normal derslerle ilgili bilgi ölçümde kullanılan soruların bir takım özelliklere sahip olması gerekir. Çünkü burada sorular "ölçüm aracı" olur. Her ölçüm aracı gibi bilgi ölçen ölçüm araçları da iyi nitelikli olmak zorundadır. Bu yarışmada kullanılan sorular ülkemizde mevcut tıp fakültelerindeki öğretim üyelerince hazırlanmaktadır. Bu nedenle çok özel konular içerme yerine genel konulardan hazırlanmalarına özen gösterilmelidir. Çünkü bir fakültede özel olarak bir konu üzerinde daha fazla durulabilir, konu daha iyi işlenmiş olabilir. Buna karşılık aynı konu başka bir fakültede hiç işlenmemiş olabilir. Puanların genelde düşük olması yarışmada sorulan soruların da kapsamlı bir biçimde analiz edilmesinin gerekliliğini göstermektedir.

Yarışmada sorulan soruların tümü, Türkiye Klinikleri Tıp Bilimleri Yanışması-8 kitapçığında verilmiştir (Türkiye Klinikleri Yayınevi PK. 3 Samanpazan/ANKARA adresinden temin edilebilir).

1. Sorulara Alınan Doğru Yanıt Yüzdelerinin İncelenmesi

Genelde çoktan seçmeli bir test sorusunun konuyu bilenle bilmeyeni ayırt edici niteliğe sahip olması gerekir. Bu nedenle bir soruya alınacak doğru yanıt yüzdesinin %50-80 arasında olması beklenir. Bunun üzerinde bir yanıt o sorunun kolay ya da çeldiricilerin iyi düzenlenmediği ve doğru yanıtın kolay bulunduğu

bir soru niteliğinde olduğu kanısını ortaya çıkarır, %50'nin altında bir yanıt ise ya soru'nun çok zor olduğunu ya konunun işlenmemiş olduğunu ya da bu soruyu ancak çok çalışkan az miktarda kişinin cevaplayabileceği kanısına götürür.

Temel bilimler ve klinik bilimlerinde sorulan 250 sorunun tümüne verilen doğru yanıt yüzdeleri Tablo 7a ve 7b'de verilmiştir. Ayrıca Tablo 8'de sorulara alınan doğru yanıt yüzdeleri dağılımı verilmiştir. Tablolardan görüleceği gibi doğru yanıt yüzdeleri oldukça düşüktür.

Tablo 7a. Temel Bilimler Sorularına Alınan Yanıt Yüzdeleri

Soru No.	Yanıt Yüzdesi	Soru No	Yanıt Yüzdesi	Soru No	Yanıt Yüzdesi	Soru No	Yanıt Yüzdesi	Soru No	Yanıt Yüzdesi
1	12	26	86	51	47	76	31	101	35
2	36	27	59	52	30	77	35	102	72
3	18	28	72	53	44	78	52	103	53
4	57	29	37	54	42	79	49	104	76
5	16	30	55	55	23	80	9	105	33
6	3	31	60	56	63	81	41	106	97
7	43	32	40	57	11	82	85	107	92
8	5	33	31	58	61	83	34	108	73
9	78	34	46	59	57	84	85	109	22
10	72	35	31	60	86	85	43	110	84
11	17	36	63	61	23	86	82	111	26
12	50	37	5	62	62	87	38	112	3
13	27	38	91	63	51	88	80	113	55
14	72	39	32	64	80	89	74	114	35
15	49	40	38	65	24	90	40	115	95
16	14	41	11	66	52	91	10	116	59
17	22	42	30	67	62	92	37	117	52
18	92	43	7	68	43	93	53	118	42
19	25	44	51	69	30	94	62	119	35
20	23	45	74	70	43	95	92	120	61
21	95	46	82	71	59	%	7	121	90
22	41	47	47	72	23	97	71	122	52
23	20	48	67	73	86	98	11	123	65
24	19	49	36	74	37	99	57	124	75
25	23	50	87	75	38	100	94	125	37

Nol: Tüm sorular EKT'deki soru kitapçığı içinde verilmiştir.

Tablo 7b. Klinik Bilimleri Sorularına Alınan Yanıt Yüzdeleri

Soru No	Yanıt Yüzdesi	Soru No	Yanıt Yüzdesi	Soru No	Yanıt Yüzdesi	Soru No	Yanıt Yüzdesi	Soru No	Yanıt Yüzdesi
1	44	26	30	51	93	76	67	101	74
2	58	27	19	52	50	77	65	102	48
3	41	28	45	53	46	78	40	103	65
4	19	29	43	54	66	79	81	104	57
5	78	30	41	55	27	80	82	105	54
6	69	31	47	56	68	81	33	106	31
7	17	32	45	57	80	82	93	107	37
8	37	33	60	58	17	83	20	108	9
9	52	34	52	59	21	84	27	109	11
10	24	35	14	60	66	85	48	110	13
11	40	36	80	61	64	86	29	111	35
12	90	37	79	62	67	87	34	112	37
13	31	38	20	63	39	88	8	113	20
14	61	39	38	64	1	89	9	114	28
15	82	40	58	65	71	90	66	115	40
16	56	41	49	66	76	91	49	116	70
17	49	42	79	67	45	92	44	117	36
18	24	43	66	68	73	93	53	118	11
19	41	44	59	69	56	94	29	119	75
20	39	45	91	70	50	95	48	120	24
21	30	46	94	71	12	96	50	121	59
22	24	47	19	72	51	97	9	122	48
23	20	48	18	73	39	98	19	123	72
24	86	49	52	74	71	99	45	124	75
25	54	50	32	75	27	100	49	125	54

Tablo 8'deki bulgulara göre toplam 125 temel bilimler sorusundan 71 soruyu internler, 61 soruyu pratisyenler %50'nin altında bir oranla, doğru yanıtlayabilmişlerdir. Klinik bilimler sorularından 72 soruyu internler, 62 soruyu pratisyenler %50'nin altında doğru yanıtlayabilmişlerdir. Yine, dikkat edilecek olursa temel bilimlerde 10 sorunun internlerce, 7 sorunun pratisyenlerce, klinik bilimlerinde ise 4 sorunun internlere ve 2 sorunun pratisyenlerce %10'un altında bir oranla doğru yanıtlandığı görülecektir.

Cevaplama Yüzdesi	Temel Bilimler				Klinik Bilimler			
	Internler		Pratisyenler		Internier		Pratisyenler	
	soru sayısı	%	soru sayısı	%	soru sayısı	%	soru sayısı	%
<50	71	57	61	49	72	49	62	50
50-79	36	29	40	32	42	34	49	39
80+	18	14	24	19	11	17	14	11
Toplam	125	100	125	100.0	125	100.0	125	100.0

Tablo 8 Sorulara Alınan Doğru Yanıt Yüzdeleri Dağılımı

Doğru Yanıtlama yüzdesi	Temel Bilimler		Klinik Bilimler	
	internier soru sayısı	Pratisyenler soru sayısı	Internier soru sayısı	Pratisyenler soru sayısı
<10	10	7	4	2
10-19	9	9	15	10
20-29	16	14	14	19
30-39	20	9	16	9
40-49	16	22	23	22
50-59	17	14	16	22
60-69	9	10	16	10
70-79	10	16	10	17
80-89	10	10	6	8
90+	8	14	5	6
Toplam	125	125	125	125

Temel bilimlerde 18 soruyu internler, 24 soruyu pratisyenler %80'inin üzerinde doğru olarak, yanıtlayabilmişlerdir. Klinik bilimlerinde %80'inin üzerinde yanıtlanan soru sayısı 11 ve 14'tür. Bu sonuçlar aşağıda özetlenmiştir.

Yanıtlama oranı çok düşük (%10'dan az) ve çok yüksek (%90 ve üstü) olan soru numaraları şöyledir

1. Yanıtlama oranı %10'un altında olan sorular:

Temel Bilimler: 6, 8,37,43,80,96,112

Klinik Bilimleri: 64,88,89,97,108

2. Yanıtlama oranı %90 ve üstü olan sorular;

Temel Bilimler: 18, 21, 38, 95,100,106,107,115,121

Klinik Bilimleri: 12, 45, 46, 51, 82

Soruları Yanıtlama oranları bakımından internler ve pratisyen hekimler arasında büyük benzerlik vardır. Temel bilimler için sorulan 125 sorunun 67'sinde internler ve pratisyen hekimler aynı yanıtlama bandı içinde bulunmaktadırlar. 4 soruda internler daha yüksek, 54 soruda ise pratisyenler daha yüksek yanıtlama bandına düşmektedirler. Klinik Bilimlerde ise sorulan 125 sorunun 54'ünde (%43) internler ve pratisyenler aynı yanıtlama bandı içinde bulunmaktadırlar. 14 soruda internler daha yüksek, 57 soruda ise pratisyenler daha yüksek yanıtlama bandına düşmektedirler (Bakınız Tablo 9).

1. Temel Bilimler Soruları

Soru no	Yanıtlama yüzdesi		Fark
	İntern	Pratisyen	
94	55.7	81.9	26.2
66	46.1	71.6	25.5
116	53.8	75.3	21.5
30	50.0	71.2	21.2
67	57.4	78.2	20.8

2. Klinik Bilimleri Soruları

Soru no	Yanıtlama yüzdesi		Fark
	İntern	Pratisyen	
85	44.1	61.3	17.2
17	45.0	60.5	15.5
74	67.2	81.9	14.7
50	28.8	43.2	14.4
1	40.5	54.7	14.2

Tablo 9 Sorulara Verilen Yanıt Yüzdeleri Yönünden Intern ve Pratisyenlerin Karşılaştırılması

Yanıtlama yüzdesi		Temel Bilimler soru sayısı	Klinik Bilimleri soru sayısı
intern	Pratisyen		
<10	<10	7	1
<10	10-19	3	3
10-19	<10	—	1
10-19	10-19	6	6
10-19	20-29	3	8
20-29	10-19	—	1
20-29	20-29	10	8
20-29	30-39	4	1
20-29	40-49	1	2
30-39	20-29	1	3
30-39	30-39	4	4
30-39	40-49	14	9
30-39	50-59	2	—
40-49	30-39	1	1
40-49	40-49	6	9
40-49	50-59	8	10
40-49	60-69	—	3
40-49	70-79	1	—
50-59	40-49	1	3
50-59	50-59	4	9
50-59	60-69	7	3
50-59	70+	5	1
60-69	50-59	—	3
60-69	60-69	2	3
60-69	70+	7	10
70-79	60-69	1	—
70-79	70-79	5	6
70-79	80-89	3	4
80-89	79-79	—	2
80-89	80-89	5	3
80-89	90+	6	1
90+	90+	8	5

intern ve pratisyenler arasında yanıtlama yüzdesi en farklı 5 temel bilimler ve 5 klinik bilimleri soruları şöyledir:

2. Yanıtlama Yüzdelerinin Fakültelelere Göre Dağılımı

Sorulara alınan doğru yanıt yüzdelerine göre soru sayılarının fakültelelere göre dağılımı Tablo 10'da verilmiştir. Tablodaki bulguları şöyle özetleyebiliriz.

a. Gerek temel bilimlerde gerek klinik bilimlerinde Hacettepe, Çapa, Ankara ve Ege Tıp Fakültelerinden katılan yarışmacılar doğru yanıtı diğerlerine göre daha kolay bulunmaktadırlar. Örneğin, Hacettepeden katılan yarışmacılar temel bilimlerde 51 soruya %50'nin altında bir oranla doğru olarak yanıtlarken, 19 Mayıs'tan katılanlar 87 soruyu %50'nin altında bir oranla doğru olarak yanıtlamışlardır. Yine, Hacettepeden katılanlar 33 soruyu %80'nin üzerinde bir oranla yanıtlarken, 19 Mayıs'tan katılanlar ancak 12 soruyu %80'nin üzerinde doğru olarak yanıtlayabilmişlerdir.

En eski tıp fakülteleri olan Ankara, İstanbul Çapa, Hacettepe ve Ege Tıp Fakültelerim bir grup (Grup 1) üç büyük şehirdeki diğer fakülteleri bir grup (Grup 2) ve diğer şehirlerdeki fakülteleri bir grup (Grup 3) altında toplarsak doğru yanıtlanan ortalama soru sayılarının aşağıdaki gibi buluruz.

Fakülteler	Temel Bilimler			Klinik Bilimler		
	Yanıtlama yüzdelere göre			Yanıtlama yüzdelere göre		
	ortalama soru	sayısı		ortalama soru	sayısı	
	<50	50-79	80+	<50	50-79	18
Grup 1	59	38	28	59	48	18
Grup 2	69	34	22	74	40	11
Grup 3	73	33	19	72	37	16

Tablo 10 Fakültelelere Göre Soruların Yanıtlanma Yüzdeleri Dağılımı

Tıp Fakültesi	Temel Bilimler			Klinik Bilimler		
	Yanıtlama yüzdelere göre			Yanıtlama yüzdelere göre		
	soru sayıları			soru sayıları		
	<50	50-79	80+	<50	50-79	80+
Ankara	63	37	25	64	47	14
Hacettepe	51	41	33	51	53	21
GATA	75	28	22	72	44	9
Gazi	70	30	25	75	36	14
Çapa	62	38	25	61	49	15
Cerrahpaşa	76	31	18	79	36	13
Marmara''	46	68	11	59	64	2
Trakya	73	33	19	68	47	10
Uludağ	73	35	17	72	34	19
9 Eylül *	58	44	23	70	45	10
Ege	60	37	28	61	43	21
Akdeniz *	60	41	24	66	43	22
Anadolu *	58	38	29	64	33	28
Selçuk	80	29	16	78	31	16
Cumhuriyet	81	29	15	80	38	6
Erciyes	81	35	9	81	31	14
19 Mayıs	87	26	12	83	30	11
Karadeniz	81	29	15	79	39	7
Atatürk *	71	35	19	57	41	27
Fırat	81	27	17	66	41	18
Dicle **	57	35	33	66	41	18
Çukurova	69	40	16	74	41	10

(*) Bu fakültelerden katılan yarışma sayıları 15'den azdır.

3. Soruyu Hazırlayan Fakültelere Göre Değerlendirme

Sorulan tıp fakülteleri öğretim üyeleri hazırladığı için kendi fakültelerince hazırlanan soruların o fakültede okuyan ya da mezun olan yarışmacılara daha yatkın olabileceği ya da bu soruları daha kolay yanıtlayabilecekleri akla gelebilir. Bu hipotezin ne denli doğru olabileceğinin araştırılması yararlı olacaktır. Bu nedenle bu bölümde soruyu hazırlayan fakültelere göre yarışmacıların doğru yanıt verme başarıları incelenecektir.

Sonuçlar özet olarak sadece yanıtlama yüzdeleri ortalamaları temel bilimler için Tablo II'de, Klinik Bilimler için Tablo 12'de gösterilmiştir. Okuyucuların gerek bu özet tablolardan gerek detaylı tablolarda görebileceği gibi yukarıdaki paragrafta ileri sürülen hipotez geçerli değildir. Başka bir ifadeyle, kendi fakültesince hazırlanan soruların o fakültede okuyan ya da mezun olan yarışmacılara daha yatkın olabileceği ya da bu soruları daha kolay yanıtlayabileceği düşüncesi geçerli değildir. Birkaç örnek verelim:

a. Hacettepe Tıp Fakültesinden yarışmaya katılanlar diğer fakültelerin hazırladıkları sorulara, sorulan hazırlayan fakülterden katılan yarışmacılardan daha büyük oranda yanıt vermişlerdir. Hacettepe'den yarışmaya katılanlar temel bilimlerde 13 fakülteden daha yüksek, 4 fakülteden daha düşük, klinik bilimlerinde ise 13 fakülteden daha yüksek, 1 fakülteden daha düşük yanıtlama yüzdesine sahiptir.

b. Ankara Tıp Fakültesinden yarışmaya katılanlar diğer fakültelerin hazırladıkları sorulara göre; temel bilimlerde 12 fakülteden daha yüksek, 5 fakülteden daha düşük, klinik bilimlerinde 3 fakülteden daha yüksek 8 fakülteden daha düşük, 3 fakülte ile eşit yanıtlama yüzdesine sahiptir.

c. Çapa Tıp Fakültesinden yarışmaya katılanlar diğer fakültelerin hazırladıkları sorulara göre; temel bilimlerde 11 fakülteden daha yüksek, 7 fakülteden daha düşüktür. Klinik bilimlerde ise 6 fakülteden daha yüksek, 7 fakülteden daha düşük ve 1 fakülte ile eşit yanıtlama yüzdesine sahiptir.

d. Ege Tıp Fakültesinden yarışmaya katılanlar diğer fakültelerin hazırladıkları sorulara göre; temel bilimlerde 10 fakülteden daha yüksek, 8 fakülteden daha düşük, klinik bilimlerde ise, 10 fakülteden daha yüksek 5 fakülteden daha düşük puan alabilmiştir.

Tablo 11 ve 12 kullanılarak diğer fakülteler için de buna benzer karşılaştırmalar yapılabilir.

Tablo 11. Fakültele göre Doğru Yanıtlama Yüzdesi Ortalamaları (Temel Bilimler)

Sonucu baştanayan fakülte	Genel	Anırsız	Hicet- tepe	GATA	GAZI	ÇAPA	Cerrah- paşa	Marmara	Trakya	Uludağ	9 Eylül	Ege	Akdeniz	Anadolü	Sağlık	Cumhu- riyet	Erciyes	19 Mayıs	Kar- deniz	Alatürk	Firat	Dicle	Çukurova
Anırsız(11)	39	41	49	43	41	45	38	48	36	36	39	40	39	34	32	26	31	29	31	43	34	44	36
	20,6	23,1	24,7	22,4	25,8	23,3	17,9	28,4	21,0	20,3	23,0	23,2	31,4	24,6	22,2	25,8	18,4	21,7	21,1	28,6	22,7	29,5	24,0
Hicet-tepe(7)	28	29	39	25	22	33	29	25	28	19	25	28	26	27	21	14	24	19	22	24	21	24	23
	20,6	21,9	27,4	18,2	16,2	24,8	20,7	18,2	20,7	13,6	18,8	19,4	25,1	28,1	16,5	13,6	20,4	17,3	20,3	31,5	22,3	28,1	21,8
GATA(11)	44	49	55	50	43	48	43	36	38	43	45	48	44	46	36	35	37	30	36	38	29	43	39
	27,1	29,0	29,4	26,4	30,1	31,0	25,2	25,9	30,9	31,6	31,1	31,9	31,4	29,4	31,7	27,5	22,7	25,3	28,9	20,5	25,1	26,3	28,9
ÇAPA(3)	36	48	38	45	30	43	34	42	35	26	31	35	40	30	21	36	34	20	20	38	27	38	29
	7,4	4,5	11,5	6,9	15,5	4,0	5,8	14,4	11,7	5,8	12,7	4,7	17,3	20,0	7,5	9,0	15,0	18,1	8,1	16,2	9,7	8,1	18,5
Cerrahpaşa(8)	57	57	64	55	64	63	55	53	56	57	58	60	50	55	52	49	51	50	49	59	50	57	55
	28,2	28,6	27,0	31,3	25,8	29,0	30,3	28,1	32,5	26,2	26,8	32,5	27,8	30,7	30,4	30,5	26,1	31,7	29,4	26,9	33,2	35,9	25,7
Marmara(9)	56	56	62	56	57	63	55	64	56	57	57	58	56	62	51	45	50	44	45	60	45	46	56
	22,7	26,7	25,5	27,1	25,6	27,0	24,6	30,9	21,2	22,1	21,8	27,1	31,3	25,4	20,4	27,1	22,6	19,5	21,8	25,5	27,3	32,5	21,0
Trakya(2)	47	43	56	56	36	53	36	38	41	60	46	50	30	50	46	46	43	35	30	50	43	46	56
	14,8	12,7	29,7	33,2	3,5	18,4	1,4	17,7	15,6	2,1	29,7	21,2	28,3	14,1	6,4	13,4	5,7	10,6	10,6	9,9	0	60,8	23,3
9 Eylül(5)	49	55	56	51	49	54	44	40	47	45	50	52	46	48	42	36	39	40	41	52	45	54	43
	19,6	20,4	29,6	28,8	21,5	21,5	12,9	28,5	18,2	18,0	21,2	16,3	11,4	28,6	23,8	22,4	15,2	14,8	21,6	26,9	26,9	29,61	20,8
EGE(3)	52	64	63	57	52	53	48	50	55	40	53	62	47	63	38	43	42	35	37	53	42	57	48
	28,0	28,7	20,6	24,1	36,9	31,0	35,1	25,0	28,5	38,9	34,8	29,0	25,2	30,6	25,9	29,5	28,4	27,5	22,7	29,7	40,3	43,0	36,2
Akdeniz(3)	60	63	63	60	63	61	60	42	60	63	61	62	63	67	53	55	54	56	54	57	63	72	61
	35,6	36,7	37,6	39,1	34,8	36,6	30,2	38,2	29,9	32,6	33,9	31,1	47,3	30,6	35,9	45,5	35,0	38,7	41,7	43	53,3	24,8	37,0
Anadolü(2)	67	64	85	74	69	74	75	75	65	69	67	64	65	90	46	64	64	47	60	58	60	58	77
	28,3	32,5	9,9	33,2	24,0	29,0	24,7	0	36,8	29,7	35,4	30,4	49,5	0	33,9	26,2	30,4	36,8	32,5	40,3	57,3	40,3	20,5
Sağlık(13)	36,8	29,5	29,3	28,5	32,3	27,2	27,6	27,3	25,0	27,7	31,2	28,6	29,8	29,0	25,8	30,8	25,5	26,3	27,7	30,3	28,5	36,0	29,4
Cumhuriyet(10)	68	75	77	69	65	71	62	60	64	63	74	76	61	77	56	53	55	63	56	50	58	74	67
	15,8	15,4	14,4	14,7	24,7	21,4	19,1	24,2	20,6	18,5	16,4	15,2	32,8	19,5	17,3	22,0	17,3	18,4	17,0	20,5	22,7	22,1	14,5
Erciyes(3)	71	75	72	71	81	68	70	58	69	72	67	69	70	77	80	70	66	67	66	62	69	67	70
	41,4	39,8	42,4	43,4	32,9	46,2	39,1	52,0	45,5	40,2	41,3	44,5	30,0	40,4	26,4	52,5	35,3	39,4	42,4	41,6	48,6	57,7	50,0
19 Mayıs(4)	61	67	74	61	69	63	60	63	58	56	50	66	45	60	45	55	58	51	54	57	55	89	58
	23,1	21,6	14,4	22,9	29,9	23,5	28,0	25,0	29,7	21,4	29,6	24,2	31,1	24,5	25,4	27,0	23,1	25,7	29,5	25,9	35,2	13,8	32,3
Karadeniz(12)	41	42	46	41	37	45	41	42	38	43	40	46	47	37	36	38	36	38	34	39	37	47	40
	26,1	27,9	26,8	27,5	29,8	28,4	27,8	32,6	31,0	28,5	30,1	28,1	29,0	28,4	28,0	28,8	27,3	26,3	25,2	29,9	30,7	35,6	28,4
Alatürk(10)	28	33	30	32	21	29	27	25	34	31	27	32	31	29	23	21	27	21	25	17	21	27	26
	15,4	19,1	16,5	21,6	14,2	17,9	17,4	20,4	23,0	14,8	19,2	19,2	15,2	23,8	13,8	18,8	11,6	16,4	16,4	13,3	11,8	17,3	16,3
Firat(3)	64	59	76	55	65	65	68	50	71	64	67	64	70	63	66	61	64	60	51	48	63	71	66
	22,7	25,9	17,2	21,5	19,7	24,0	9,5	0	20,2	10,2	43,8	35,0	20,0	25,2	24,8	23,2	20,1	29,3	27,5	16,2	31,5	28,5	26,6
Dicle(6)	52	52	58	51	51	53	47	63	49	51	54	58	48	53	45	44	44	50	46	41	62	53	52
	26,9	33,0	29,8	25,8	25,6	26,6	27,1	41,1	30,2	31,7	30,1	29,2	30,6	36,7	27,8	32,4	23,2	21,5	30,4	34,7	22,2	19,3	25,5

* Parantez içindeki sayılar o fakültenin hazırladığı soru sayısını göstermektedir.

Her satırda altındaki sayılar doğru yanıtlanma yüzdesi ortalamalarını, altındaki sayılar ise standart sapmaları göstermektedir.

Tablo 12. Fakültelelere Göre Doğru Yanıtlama Yüzdesi Ortalamaları (Klinik Bilimler)

Soru	Genel Yanıt Yüzdesi	Hacıtepe	GATA	Gazi	Çapa	Cerrahpaşa	Marmara	Trakya	Uludağ	9 Eylül	Ege	Akdeniz	Anadolu	Saklık	Cumhuriyet	Erciyes	19 Mayıs	Karadeniz	Atatürk	Fenik	Dicle	Çukurova	
Hazırlayan Fakülte																							
Ankara (29)	49	58	49	47	50	44	41	47	51	44	52	43	46	44	47	44	41	44	56	49	52	47	47
	24,9	26,6	25,1	25,5	28,1	25,9	30,9	28,4	25,6	25,9	27,6	32,6	30,8	27,3	29,6	24,2	28,7	27,9	28,1	32,8	27,8	28,3	28,3
Hacettepe (10)	39	40	49	37	35	38	40	38	33	37	37	34	33	34	36	38	38	40	39	35	33	33	33
	15,0	14,3	17,0	17,6	19,4	17,5	20,7	22,5	15,7	21,7	20,2	15,1	18,9	14,9	16,7	16,3	15,8	17,3	27,7	26,8	24,2	14,6	14,6
GATA (19)	41	41	50	41	43	37	34	41	43	34	42	43	41	41	33	37	37	35	44	44	44	36	42
	25,0	28,1	31,7	24,5	25,8	23,3	25,3	27,9	24,0	26,9	26,1	30,7	29,8	25,9	28,2	21,8	23,0	24,7	32,6	28,7	26,3	25,1	25,1
Gazi (5)	55	56	63	46	59	54	30	51	58	54	61	48	66	49	42	50	59	48	54	48	54	49	49
	24,2	24,6	25,5	26,1	20,4	28,4	22,3	32,6	27,3	20,4	24,8	28,6	26,1	22,6	32,7	15,9	30,4	22,4	39,8	22,8	31,2	23,7	23,7
Çapa (7)	48	47	55	42	59	48	46	39	50	51	54	46	41	45	40	43	48	37	49	49	39	43	44
	22,3	23,2	23,7	24,6	25,7	25,3	27,4	22,5	19,5	18,1	26,5	36,0	37,6	25,8	22,8	22,7	26,6	40,3	23,7	32,0	32,0	18,8	18,8
Cerrahpaşa (9)	46	43	59	42	45	48	39	40	50	43	55	40	39	38	36	40	38	34	52	45	51	42	42
	19,9	22,1	14,6	21,2	24,7	24,4	24,4	25,3	30,4	29,7	23,2	29,2	26,2	23,0	24,2	18,4	20,2	23,9	32,1	29,8	25,8	19,1	19,1
Marmara (6)	44	47	54	41	47	41	42	46	41	36	50	53	42	36	37	33	36	37	38	44	38	46	46
	28,0	27,8	29,6	29,9	32,1	29,4	30,1	33,5	33,8	28,7	27,4	33,3	25,6	33,4	40,2	24,2	25,5	29,9	17,2	28,5	35,7	27,0	27,0
Trakya (6)	37	38	38	37	41	42	29	33	44	31	43	35	40	29	18	37	28	27	45	41	40	37	37
	21,8	26,0	27,0	21,6	28,5	24,4	20,8	20,4	24,6	29,0	28,7	35,1	29,7	20,5	18,9	11,4	19,7	11,9	30,6	29,1	35,5	30,3	30,3
9 Eylül (2)	49	47	56	41	48	51	36	75	46	36	60	55	70	56	41	40	51	54	64	47	43	43	43
	7,1	20,5	8,5	2,1	0	7	17,7	0	9,2	17,7	7,8	7,1	0	13,4	6,4	9,9	2,8	20,5	9,9	22,6	19,8	23,3	23,3
Anadolu (2)	32	34	38	29	26	34	21	25	29	34	21	26	35	45	33	32	29	17	22	22	36	28	28
	3,5	2,1	21,2	3,5	17,0	3,5	0	35,4	9,2	15,6	0	3,5	15,4	21,2	12,0	6,4	4,2	1,4	10,6	12,7	9,9	18,4	18,4
Saklık (9)	59	61	64	57	55	65	58	53	52	61	64	58	59	61	50	53	49	46	67	47	62	54	54
	19,1	22,0	21,2	22,0	24,2	18,5	19,6	23,2	20,0	28,2	19,4	23,3	28,5	20,0	23,0	22,5	25,2	23,2	17,4	30,1	22,5	24,5	24,5
Cumhuriyet (5)	43	44	49	47	40	47	40	45	43	37	46	34	46	39	44	37	37	45	57	37	40	42	42
	29,1	31,8	29,0	34,8	26,2	32,2	28,8	32,6	30,9	29,2	30,8	23,3	28,8	27,0	29,3	26,2	23,1	25,6	35,1	31,7	27,3	30,6	30,6
Erciyes (8)	57	52	61	60	50	64	54	41	57	58	54	61	56	59	57	55	53	51	64	59	64	52	52
	14,5	18,5	13,7	13,7	23,5	15,3	21,8	22,9	8,6	28,9	18,2	23,3	17,2	20,1	23,5	15,6	17,0	21,7	10,6	18,7	27,6	19,5	19,5
Atatürk (8)	55	57	65	47	58	56	57	63	64	52	41	56	55	45	62	51	54	49	61	58	50	54	54
	27,8	31,8	24,0	34,0	28,6	29,0	28,9	32,3	25,9	28,0	27,8	33,1	42,0	37,7	27,8	22,9	29,0	24,5	29,4	24,6	29,9	23,6	23,6
Çukurova (2)	42	48	52	44	43	38	30	38	48	42	43	52	40	35	36	41	31	34	43	44	7	47	47
	16,3	15,6	23,3	7,1	7,1	11,3	19,8	17,7	36,8	4,2	30,4	38,9	42,4	21,2	22,6	6,4	5,7	22,6	19,8	0	9,9	8,5	8,5